

**Az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság
Tantárgy-pedagógiai Albizottság
Tudományos Ülése**

2025. augusztus 22. (péntek) 10.00 óra

ABSZTRAKTKÖTET

Szerkesztette

Revákné Markóczi Ibolya
Csontosné Buzás Zsuzsa

ISBN 978-615-6448-66-8

Tartalom

Matematika, Közgazdaságtan, Informatika munkacsoport

Csernoch Mária: Digitális Tantárgyi Integráció.....	3
Gulácsi Ádám: Játék és algoritmusok: kooperatív társasjáték az elemi algoritmusok tanításához.....	4
Csernoch Mária: Digitális szövegkezelés.....	5
Papp Gréta: A Böngész digitális kultúra versenyének tapasztalatai.....	6
Mikó Marietta Éva: Játékos tanulás, okos jövő – Robotika és kódolás az alsó tagozaton.....	7

Ének-zene, vizuális- és táncművészetek munkacsoport

Farádi Szabina, Csontosné Buzás Zsuzsa, Maródi Ágnes: A zenei képességek fejlődésének vizsgálata kora gyermekkorban online diagnosztikus mérőeszköz alkalmazásával.....	8
Pozsár Andrea: Sajátos nevelési igényű, és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók az alapfokú zeneoktatásban.....	9
Fekete Klaudia, Csontosné Buzás Zsuzsa, Maródi Ágnes: A kottaolvasás és -írás fejlődése, valamint összefüggéseik vizsgálata a matematikai képességekkel felső tagozatos tanulók körében.....	10
Kátai Tibor: A néptánc lehetősége és eszközei a mindennapos testnevelésben az általános iskolában.....	11

Sporttudományi munkacsoport

Erdősi Zoltán: A testnevelőtanár-képzés és az élményalapú iskolai testnevelés összehangolása egy új tartalom bevezetésével. Fókuszban az ultimate frizbi kisjátékos oktatásmódszertana....	12
Laczkó Attila: Tehetséggondozás a jégkorongakadémiák szervezeti gyakorlatában és módszertanában.....	13
Tóth Zsuzsa: Mitől jó egy testnevelés óra? Tanárok, tanulók és szülők nézetei a testnevelés céljáról és megvalósításáról.....	14

Természettudomány munkacsoport

Sári Patrik: Földrajz tantárgy gamifikációja dokumentumfilmek segítségével.....	15
---	----

Történelem, irodalom, nyelvészet, drámapedagógia, néprajz munkacsoport

Bodor Viktória: Közös olvasmány, közös élmény: Kötelezők tanítása kreatív és interaktív módszerekkel.....	16
---	----

Idegen-nyelv oktatás munkacsoport

Szabó-Kovács Dorottya: Kezdő spanyol nyelvtanulók tempóérzete: mindennapi beszéd, mesterséges intelligencia és tankönyvi hangminta összehasonlítása.....	17
--	----

Matematika, Közgazdaságtan, Informatika munkacsoport

Digitális Tantárgyi Integráció

Csernoch Mária

Egyetemi docens

Debreceni Egyetem Informatikai Kar

csernoch.maria@inf.unideb.hu

Absztrakt

Napjaink egyik legnagyobb kihívása a tanulók számítógépes gondolkodásának hatékony fejlesztése; elérni azt, hogy az írás, olvasás és számolás mellett egyenrangú partnerként megjelenjen a számítógépes gondolkodás mint alapkészség. Ahhoz, hogy elérjük ezt a célt, mindenképpen szükség van a tanárok számítógépes gondolkodásának fejlesztésére, mivel ez teszi lehetővé, hogy szaktól és tantárgytól függetlenül minden tanár aktívan és hatékonyan részt tudjon venni ebben a folyamatban. Kutatási eredményeink azt bizonyítják, hogy kiindulásként felhasználható a TPACK (Technological Pedagogical And Content Knowledge), amely a digitálisan támogatott oktatás alapelveit rakja le. Ugyanakkor méréseink azt is feltárták, hogy a Digitális Tantárgyi Integráció nem állhat meg az eredeti TPACK befogadásánál, hanem szükség van annak bővítésére. Két lehetséges bővítésre teszünk javaslatot, amelyek a kiterjesztett (augmented) (ATPACK) és az informatikai TPACK (ITPACK). Az ATPACK célja az informatikaoktatás feltöltése valós tartalmakkal, míg az ITPACK az informatika részterületei közötti kapcsolatok megteremtésére fókuszál. Előadásunkban olyan gyakorlati példákat mutatunk be, amelyekkel szemléltethető a TPACK alapokra helyezett Digitális Tantárgyi Integráció megvalósítása és a tanulók és tanárok számítógépes gondolkodásának hatékony fejlesztése mind az informatika, mind más tantárgyak keretein belül.

Kulcsszavak:

tantárgyi integráció, digitalizáció, tudástranszfer, hatékonyság, számítógépes gondolkodás

Játék és algoritmusok: kooperatív társasjáték az elemi algoritmusok tanításához

Gulácsi Ádám

PhD hallgató

Debreceni Egyetem

gulacsi.adam@inf.unideb.hu

Absztrakt

A játék bevett oktatási forma a fiatalabb diákok körében, ám ahogy haladunk előre az iskolarendszerben, a "komolyabb" tanulási formák jellemzően háttérbe szorítják a játékkal tanulást, főleg a középiskolában és felsőoktatásban. Kivételt képez ez alól az idegennyelv-oktatás, ahol a játékos feladatok korosztálytól függetlenül szerves részét képezik a módszertannak. Az informatikaoktatás terén is találkozhatunk játékokkal, de ezek szinte kivétel nélkül a programozás elsajátítására fókuszálnak, jellemzően egy adott, magas szintű programozási nyelv köré épülnek. Jelenleg kevés olyan játék érhető el, amely eszköz- és nyelvfüggetlen módon, a számítógépes gondolkodás és az algoritmikus készségek fejlesztésére koncentrálna. A Könyvtári Kalandok egy kooperatív társasjáték, amely pont ezt a hiányt hivatott pótolni. Célja, hogy bevezesse a játékosokat az alapvető algoritmusok és a hibakeresés (debuggolás) folyamatának világába.

Kulcsszavak:

komoly játékok, számítógépes gondolkodás, algoritmusok, társasjáték

Digitális szövegkezelés

Csernoch Mária

Egyetemi docens

Debreceni Egyetem Informatikai Kar

csernoch.maria@inf.unideb.hu

Absztrakt

Népszerűsége ellenére vagy éppen azért, a digitális szövegkezelés napjaink egyik legellentmondásosabb tevékenysége. Végfelhasználók milliárdos tömege tanulja és gyakorolja nap mint, ugyanakkor rejtve maradnak azok a veszteségek, amelyeket ezek a folyamatok és digitális produktumok termelnek, valamint az a potenciál, amelyet ezek a tevékenységek magukban hordoznak. Vizsgálataink célja a szövegkezelés körül kialakult tévhitek feltárása és megosztása, valamint olyan tanulási-tanítási modellek bevezetése, amelyekkel növelhető a szövegkezelési folyamatok hatékonysága, csökkentve ezzel a veszteségeket. A probléma feltárása érdekében kutatócsoportunk elindított egy olyan unikális mérésorozatot, amely célja a tanulók és tanárok problémamegoldási stratégiájának feltárása elemi szöveg- és adatkezelési feladatokon. A mérés egyediségét adja, hogy minden megoldást rögzítünk szöveges és videó formátumban és az így gyűjtött adatokon kvalitatív és kvantitatív kiértékelési módszereket alkalmazunk. A kvalitatív módszerekkel fel tudjuk térképezni a folyamatokat és ezzel be tudjuk azonosítani az értékteremtő és veszteséget termelő lépéseket, a felhasználói szokásokat, valamint a problémamegoldási típusokat. Ezen eredmények alapján javaslatokat tehetünk a tanulási-tanítási és a problémamegoldási megközelítések módosítására, szttenderdek felállítására és a munkafolyamatok hatékonyságának növelésére.

Kulcsszavak:

hibafelismerés, hiba típusok, hatékonyság, problémamegoldási megközelítések

A Böngész digitális kultúra versenyének tapasztalatai

Papp Gréta

Magyar nyelv és irodalom, digitális kultúra tanára

Mikepércsi Hunyadi János Általános Iskola

pappgreta997@gmail.com

Absztrakt

A Hebe Kft. számos projekt- és levelezőversenyt szervez évek óta. A tavalyi tanévben először indult digitális kultúra tantárgyból levelezős verseny, amelynek tapasztalatait az előadás során osztom meg. 3. osztályos tanulókkal indultunk a versenyen, amely összesen 4 fordulóból állt. A 10–15 oldalas feladatlapokat a tanulók csoportokban oldották meg, de gyakran volt szükség tanári, illetve szülői segítségre is. Mivel a diákok 3. osztályban tanulnak először digitális kultúrát, nem volt egyszerű elvégezni a feladatokat, hiszen heti egy órában szinte lehetetlen volt elsajátítaniuk azt a tudást, amelyet a feladatlapok vártak. A tanulók lelkesen jelentkeztek a versenyre, gondolván, hogy ők „mindent tudnak a számítógépről”, ennek ellenére számos meglepetésben volt részük. A feladatlapok bár nagyon színesnek, kreatívnak tűntek, a tanulók sok-sok munkaórával tudták csak megoldani. További gond a feladatlapoknál, hogy felfedi a szerkesztők informatikai és tantárgyi integrációs hiányosságait beleértve mind a tartalmi, mind a formai követelményeket, mivel a feladatlapok számos olyan hibát tartalmaznak, amelyek ismereteit megköveteli mind a Nemzeti alaptanterv, mind a digitális kultúra kerettantervek. Problémát jelent továbbá az is, hogy több forráson keresztül is megkerestük a Hebe Kft-t, felajánlottuk segítségünket, de válasz nem érkezett. Az ötlet jó, szükség van informatika versenyekre (alsó tagozatnál nagyon ritkák az egy óraszámú tantárgyakból indított versenyek), de némi korrekcióra biztosan szükség lesz, hiszen jövőre is hirdetik a versenyt.

Kulcsszavak:

Böngész, Hebe, digitális kultúra, levelezős verseny, tanulmányi verseny

Játékos tanulás, okos jövő – Robotika és kódolás az alsó tagozaton

Mikó Marietta Éva

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

miko.marietta.eva@gmail.com

Absztrakt

A 6–12 éves gyermekek programozással és robotikával való megismertetése egyre fontosabb a mai digitális világban. A VEX GO, egy tanulók számára tervezett online platform, amely lebilincselő, gyakorlatias megközelítést kínál egyszerű robotikai rendszerek építéséhez és kódolásához. A blokkalapú programozással támogatja a korai STEM-oktatást a kreativitás, a problémamegoldás és a logikus gondolkodás elősegítésével. A VEX GO megismerése után a következhet a VEXcode, amely lehetővé teszi a vizuális blokkoktól a fejlettebb kódolási nyelvekig való átmenetet, tökéletes tanulási folyamatot biztosítva. A VEX GO mellett olyan platformok, mint a Scratch és a ScratchJr, könnyen hozzáférhető, drag-and-drop felületeket kínálnak, amelyek ideálisak a programozási fogalmak bemutatására történetmesélés és játéktervezés révén. Az idősebb vagy haladóbb tanulók számára a Python – amelyet gyerekbarát online platformokon, például a Tynkeren vagy a Trinketen keresztül vezetnek be – elősegíti a szintaxisalapú kódolás mélyebb megértését egy kezelhető, a gyermekek életkorának megfelelő formátumban. Ezek az eszközök együttesen egy átfogó digitális tanulási rendszert hoznak létre, amely támogatja a differenciált oktatást és alkalmazkodik a különböző tanulási stílusokhoz. Tantermekben és akár távolról használva már korán elkezdik fejleszteni az algoritmikus gondolkodást, az együttműködést és a digitális írástudást. A fizikai interakció és a digitális eszközök ötvözésével az olyan programok, mint a VEX GO, a Scratch és a Python platformok, képessé teszik a fiatal tanulókat arra, hogy magabiztos, tehetséges alkotókká váljanak a technológia által vezérelt jövőben.

Kulcsszavak:

algoritmikus gondolkodás, általános iskolai oktatás, blokkalapú programozás, robotika

Ének-zene, vizuális- és táncművészetek munkacsoport

A zenei képességek fejlődésének vizsgálata kora gyermekkorban online diagnosztikus mérőeszköz alkalmazásával

Farcádi Szabina

ELTE TÓK Gyermek kultúra MA

farcadisabinaa@gmail.com

Csontosné Buzás Zsuzsa

Egyetemi adjunktus

Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar

csontosne.buzas.zsuzsa@kre.hu

Maródi Ágnes

Szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola

marodi@bonifert.edu.hu

Absztrakt

A zenei nevelés a zenei képességeken kívül is jótékony hatással bír más képességekre, például a nyelvi képességekre, ezért is szükséges, hogy a zenei, ezen belül ritmikai, vagy a hangszínhallás képességeinek fejlesztése megvalósuljon már kora gyermekkorban. A beszédhanghallásnak meghatározó szerepe van később az olvasás elsajátításában, amely spontán fejlődő készség és a beszéd elsajátításával kezd el működni. Kutatásunk célja volt a ritmikai készségek és a hangszínhallás vizsgálata, összefüggéseik feltárása a beszédhanghallással kora gyermekkorban. Az Elektronikus Diagnosztikus mérési rendszer (eDia) felületén fejlesztett bölcsődés korúak ($n=32$) zenei észlelését vizsgáló tesztünk megbízhatónak bizonyult (Cronbach alfa=0,781). Az online zenei teszten elért teljesítmény 69,28% (SD=19,32). A gyermekek a ritmika alteszten gyengébben (55,6%), a hangszínhallás teszten ügyesen (83,95%) teljesítettek. A vizsgált életkorok között a tempó észlelés ($F=4,359$, $p=0,05$), és a ritmus észlelés ($F=4,291$, $p=0,05$) fejlődése szignifikáns. Összefüggést találtunk a kisgyermekek ritmikai észlelése és beszédhanghallása között ($r=0,497$, $p<0,001$), valamint a tempóérzék és a beszédhanghallás képességei között ($r=0,482$, $p<0,05$). Kevés kutatás irányul ezen készségek vizsgálatára kora gyermekkorban, kutatásunk ilyen szempontból hiánypótló.

Kulcsszavak:

kora gyermekkor; ritmikai képességek; hangszínhallás, beszédhanghallás, online diagnosztikus mérés

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának, valamint különböző alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjainak áttekintése az SNI és BTMN tanulók vonatkozásában

Pozsár Andrea

zongoratanár

andreapozsar@gmail.com

Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola

Tóth Aladár Zeneiskola, Budapest

Absztrakt

A tanulmány célja az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágának különböző szinterein a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók zenetanulásával kapcsolatos problémák megjelenítése. Vizsgáljuk az iskolákat iskolatípus és fenntartó szerint, valamint áttekintjük az iskolák alapidokumentumait is. Vizsgálati mintánkban (n=22) egyaránt szerepel olyan intézmény, amely csak alapfokú zeneoktatással foglalkozik, illetve olyan is, ahol általános iskola, ének-zenei általános iskola, vagy középiskola is működik az intézményen belül. Olyan iskolákat is vizsgáltunk, ahol szinte kizárólag SNI és BTMN tanulókkal foglalkoznak. A pedagógiai programok áttekintése során górcső alá vesszük a különböző iskolatípusok egyedi sajátosságait, használt pedagógiai módszereit, jógyakorlatait. Az áttekintett programokból két dokumentum összehasonlító elemzését elvégeztük az Atlas ti. tartalomelemző szoftverrel. Célunk, hogy megtudjuk, milyen szabályozások vonatkoznak a sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók inkluzív oktatására, valamint, hogy mennyire valósul meg ez a pedagógiai gyakorlatban. Jelen kutatás újszerűségét az adja, hogy hazánkban eddig még kevés kutatás vizsgálta ezeket a tényezőket és összefüggéseket.

Kulcsszavak:

alapfokú művészetoktatás, pedagógiai program, sajátos nevelési igény, zenepedagógia

A kottairás fejlődésének és összefüggéseinek vizsgálata a matematikai képességekkel felső tagozatos tanulók körében

Fekete Klaudia

SZTE JGYTF Ének-zene MA
klaudia.fekete98@gmail.com

Csontosné Buzás Zsuzsa

Egyetemi adjunktus
Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar
csontosne.buzas.zsuzsa@kre.hu

Maródi Ágnes

Szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola
marodi@bonifert.edu.hu

Absztrakt

A hazai zeneoktatás Kodály zenepedagógiai koncepciójára épül, aki számos olvasógyakorlatot komponált a kottaolvasás fejlesztésére. Buzás és Maródi (2018) kutatási eredményei szerint a kottaolvasás a negyedik és hatodik évfolyam között szignifikánsan fejlődik, valamint szoros kapcsolat található a kottaolvasás és a téri tájékozódási képességek között. Janurik és Józsa (2016) eredményei alapján a zenei képességek fejlettsége az iskolai eredményességet is befolyásolhatja, valamint olyan fontos alapkészségek fejlettségével van összefüggésben, mint az olvasás, a helyesírás vagy a számolás. Vizsgálatunkban egy általunk összeállított matematikai feladatsort és egy komplex, zenei képességeket vizsgáló tesztet töltöttek ki 10-14 éves tanulók ($n=93$). A tanulók teljesítménye a zenei teszten 62,07% ($SD=18,53$). A 6. és a 8. évfolyam között a ritmusírás területén szignifikáns fejlődés volt tapasztalható ($F=3,142$; $p=0,033$). A matematikateszt átlageredménye 57,98% ($SD=17,26$). A legmagasabb teljesítményt a teljes teszten nyolcadikos tanulók érték el ($F=7,319$; $p=0,000$), ami szignifikánsan magasabb volt, mint az ötödik és a hatodik évfolyamé. A kottairás és a matematikateszt eredményei között szignifikáns kapcsolatot találtunk ($r=0,38$; $p=0,04$). A részteszteteket vizsgálva szintén szignifikáns a korreláció a belső hallás és a logikai feladatok résztesztjei között, ($r=0,308$; $p=0,02$), illetve szoros kapcsolat van a teljes zenei teszt és a logikai részteszt között ($r=0,503$; $p=0,00$), valamint a teljes zenei teszt és a szöveges feladatok résztesztjei között is ($r=0,27$; $p=0,038$).

Kulcsszavak:

Kodály koncepció, kottairás, belső hallás, matematikai képességek, felső tagozat

A néptánc bevezetésének lehetősége az általános iskolai mindennapos testnevelésbe

Kátai Tibor

Tanító, néptáncoktató, táncművész és koreográfus,
Kiskunfélegyházi Dózsa György Általános Iskola, Padkaporos Táncegyüttes
kataitibor@yahoo.com

Csontosné Buzás Zsuzsa

Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar
Egyetemi adjunktus
csontosne.buzas.zsuzsa@kre.hu

Absztrakt

Kutatásunk célja, hogy feltárjuk a néptáncoktatás jellemzőit és személyiségfejlesztő hatásait az általános iskolai közoktatásban, mivel növekvő népszerűsége ellenére kevés hazai és nemzetközi empirikus vizsgálat ismert a néptáncpedagógiával kapcsolatban. A táncsal kapcsolatos hazai és nemzetközi vizsgálatok leginkább kvalitatív jellegűek, tehát szükséges lenne minél több objektív, kvantitatív kutatásra a néptáncművészet területén (Lanszki et al., 2023). A kutatásunk mintájában olyan általános iskolában oktató pedagógusok szerepeltek, akik néptáncot is tanítanak, többségük (91,5%-a) nő volt. A mintában csupán 13%-nak volt néptánc oktatói végzettsége, döntő többségében tanító (55,3%) végzettség szerepelt. Célunk azon képességek feltérképezése, melyek néptánc segítségével fejleszthetők, ezek a pedagógusok szerint az affektív, a szociális, a zenei, a motoros és a tanulási képességek. Vizsgáltuk a néptáncoktatás bevezetéséhez szükséges technikai feltételeket, kiderült, hogy jelenleg a legtöbben (72,3%) tornateremben valósítják meg a foglalkozásokat, illetve 23,4% osztályteremben. A néptáncoktatás eszközigénye elsősorban a fellépések alkalmával, és a hiteles, autentikus hagyományőrzés tekintetében releváns, amely lehet az adott tájegységnek megfelelő népviselet, népi eszközök (például fokos vagy faragott bot). A válaszadók csupán 8,5%-ánál álltak rendelkezésre a minőségi fellépést biztosító eszközök. A pedagógusok táncművészeti eszköztárának bővítése érdekében a YouTube videó megosztó internetes felületén létrehoztam egy táncpedagógiai módszertani sorozatot, melynek címe *Néptáncoktatás az általános iskolákban*.

Kulcsszavak:

néptáncoktatás; általános iskola alsó tagozat; képességfejlesztés, testnevelés

Irodalom:

Lanszki A., Tongori Á., & Papp-Danka A. (2023): Táncsal kapcsolatos kutatások a felsőoktatásban. Szisztematikus irodalmi áttekintés. *Tánc és Nevelés. Dance and Education*, 4(2), 3–27. <https://doi.org/10.46819/TN.4.2.3-27>

Sporttudományi munkacsoport

A testnevelőtanár-képzés és az élményalapú iskolai testnevelés összehangolása: fókuszban az ultimate frizbi kiséjátékos oktatásmódszertana

Erdősi Zoltán

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Neveléstudományi Doktori Iskola, Eger

Absztrakt

A testnevelő tanárképzésben és a közoktatás testnevelés tantárgyi gyakorlatában is egyre nagyobb hangsúlyt kap az élménypedagógia. A Nemzeti alaptanterv (NAT 2020) és Kerettanterveinek összehangolása a testnevelő tanárképző egyetemek szabályozásaival azonban még nem valósult meg (Bognár, 2020). Az egyetemek többségén az élmény alapú testnevelés módszertanát már évek óta tanítják a hallgatóknak, akik a közoktatásba kikerülve tapasztalják meg, hogy a Kerettantervi tartalmak és követelmények (és a sok évtizedes berögződések) miatt az új módszereket nem minden iskola fogadja nyitottan (Némethné et al., 2024; Horváth et al., 2025). Kutatásunk célja volt annak vizsgálata, hogy a testnevelő tanárképző egyetemek vezetői milyen mértékben hagyatkoznak a köznevelési szabályozókra (NAT 2020, Kerettantervek) az élményalapú testnevelésre felkészítő képzési tartalmaik és módszertanaik összeállításánál. Illetve hogyan látják az ultimate frizbi kiséjátékos módszertanában rejlő ez irányú lehetőségeket. A hét hazai testnevelő tanárképző egyetemből öt vezetőivel és szakfelelőseivel (n=5) készítettünk interjúkat, melyeket Maxwell (1992) és Eisenhart (2006) iránymutatásai szerint elemeztünk. A vizsgálat megerősítette, hogy az egyetemi vezetők támogatják az élménypedagógia alapú paradigmaváltást a testnevelésben, és ehhez elengedhetetlennek tartják az egyetemen zajló módszertani képzés reformjával párhuzamosan a közoktatási szabályozók megújítását is. Véleményük szerint mindkettőnek hasznos eszköze lehet az ultimate frizbi sportág, mely új tartalomként teret nyithat az újfajta módszertani megközelítésnek is a testnevelés órákon.

Kulcsszavak: testnevelő tanárképzés, élménypedagógia, ultimate frizbi, kiséjátékos módszertan

Irodalom

- Bognár, J. (2020): *A testnevelőtanár-képzésre vonatkozó dokumentumok egységessége az elvek, tartalmak és értékek mentén: a képzési kimeneti követelmények, a pedagóguskompetenciák, a pedagóguséletpálya-modell és a NAT 2020 összevetése.* EKE Líceum Kiadó.
- Eisenhart, M. (2006): *Kvalitatív adatelemzés módszere. Kézikönyv a kiegészítő módszertanokról a pedagógiai kutatásban.*
https://terd.unideb.hu/doc/modszertan/kvalitativ_adatelemzes_modszere.pdf
(2025.06.11.)
- Erdősi Z. (2025): *Ultimate frizbi. A repülő korong csapatsport oktatása testnevelés-órai keretek között. Második, bővített kiadás.* MediaBook, Budapest.
- Horváth C.; H. Ekler J.; Koltai M.; Némethné Tóth O. (2025): A tanulóközpontú testnevelés megjelenésének vizsgálata a diákok megítélése és tapasztalata szerint. *Magyar Sporttudományi Szemle* 26:114(2) pp. 60–60.
- Maxwell, J. (1992): Understanding and Validity in Qualitative Research. *Harvard Educational Review* 62 (3): 279–301.
<https://doi.org/10.17763/haer.62.3.8323320856251826>
- Némethné, Tóth O.; Koltai, M.; Ekler, J. (2024): A tanulóközpontú testnevelés megjelenési gyakorisága egy empirikus vizsgálat alapján. *Magyar Sporttudományi Szemle* 25:108 pp. 90-90.

Tehetséggondozás a jégkorongakadémiák szervezeti gyakorlatában és módszertanában

Laczkó Attila

Egyetemi tanársegéd
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
laczko.attila@uni-eszterhazy.hu

Absztrakt

A sporttehetség-fejlesztés eredményessége nagymértékben függ a sportolót körülvevő szervezeti és társadalmi környezettől (Henriksen–Stambulova, 2023), valamint a sportszakemberek pedagógiai szemléletétől (Bognár et al., 2009). Az akadémiai rendszerek működésében a hosszú távú fejlődés előtérbe helyezése, a szervezeti kultúra minősége és a nevelő környezet összetettsége kulcsszerepet tölt be (Gombocz, 2004). Jelen kutatás célja a hazai jégkorongakadémiák nevelői és tehetséggondozási gyakorlatának feltárása, különös tekintettel a szervezeti működésre és a szakmai, módszertani szemléletre. A vizsgálat módszertana dokumentumelemzést, valamint szakértőkkel végzett félig strukturált interjúkat tartalmazott (N=6). A dokumentumok hangsúlyozzák az utánpótlás-nevelés célját, de nem kellően definiálják a tehetséges

sportoló fogalmát, mellőzik az iskolai és családi környezet szereplőit. Az interjúk szerint a szakmai és pedagógiai szemléletváltás megkezdődött, de a szervezeti kultúra széttagolt, a mikrokörnyezeti együttműködés esetleges. A hosszú távú egyéni fejlesztést támogatják, de az átmenet a felnőtt sportba továbbra is kritikus pont. Az eredmények rávilágítanak a sporttehetség-gondozás rendszerének szabályozási és gyakorlati ellentmondásaira, és felvetik a pedagógiai szemlélet következetesebb megjelenítésének szükségességét a szervezeti működésben.

Kulcsszavak: *sporttehetség-gondozás, utánpótlás-nevelés, kettős karrier, szervezeti kultúra*

Mitől jó egy testnevelés óra? Tanárok, tanulók és szülők nézetei a testnevelés céljáról és megvalósításáról

Tóth Zsuzsa

PhD hallgató

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem,

Pannon Egyetem, testnevelő tanár

zsuzsa.toth28@gmail.com

Absztrakt

A testnevelés tantárgy célrendszerét elsősorban a Nemzeti alaptanterv (2020) határozza meg, kiemelve az egészségtudatos életmódra nevelést, valamint a sokoldalú mozgásfejlesztést. A testnevelés a fizikai aktivitáson keresztül támogatja a pszichomotoros, szociális és érzelmi készségek fejlődését, a tanulók hosszú távú személyiségalkulását (Csányi & Révész, 2021). A kutatás célja bemutatni, hogy a pedagógusok, tanulók és a szülők mit tartanak a testnevelésórák legfontosabb céljának, milyen készségek fejlesztését tartják fontosnak, valamint milyen lehetőségeket látnak a testnevelés fejlesztésére. A kutatásban Veszprém megyéből általános és középiskolai testnevelő tanárok (n=8), diákok (n=8), valamint szülők (n=8) vettek részt (n=24). Az adatgyűjtés félig strukturált interjúk formájában zajlott, melynek elemzése kvalitatív kategóriarendszer alapján történt. A válaszadók szerint a mozgás megszerettetése, az egészséges életmódra nevelés, a motivációs környezet megteremtése, valamint az érték- és élményalapú tanítás egyaránt központi jelentőségű a testnevelés eredményességének szempontjából. A válaszok arra utalnak, hogy a testnevelés nemcsak egészségmegőrző szerepet tölt be, hanem jelentős fejlesztő és támogató funkcióval is bír a tanulók érési folyamatában. A testnevelők és tanulók szerint a fejlesztés elsődleges iránya a tárgyi eszközök korszerűsítése és a változatos, akár külső helyszínek bevonása lenne. A válaszadók közös álma egy olyan testnevelésóra, amely egyszerre korszerű, élményalapú

és egészségorientált, ugyanakkor képes figyelembe venni a tanulók egyéni szükségleteit és fejlődési ütemét.

Kulcsszavak:

testnevelés célja, testnevelésóra, testnevelés vélemények, iskolai testnevelés

Természettudomány munkacsoport

Földrajz tantárgy gamifikációja dokumentumfilmek segítségével

Sári Patrik

MA hallgató

Miskolci Egyetem

saripatrik98@gmail.com

Absztrakt

A 21. századi oktatásban egyre nagyobb szerepet kapnak azok a módszerek, amelyek élményszerű és tanulóközpontú megközelítést kínálnak. Ezek közé tartozik a gamifikáció és a dokumentumfilmek oktatási célú alkalmazása is, különösen a földrajztanítás területén. Munkám a gamifikáció és dokumentumfilmek földrajzi oktatásba való integrálásának pedagógiai hatásait vizsgálja. Célja a diákok motivációjának és tanulási eredményeinek vizsgálata. Ráépül az innovatív, illetve interaktív tanítási megközelítésekre, amelyek megfelelnek a digitális bennszülöttek folyamatosan változó elvárásainak. A dokumentumfilm és az oktatási gamifikáció lehetőségeit kihasználva a tanulmány egy modellre épül, amely támogatja a tanulás kognitív és érzelmi aspektusait egyaránt. Vegyes módszertani megközelítést alkalmazva mélyinterjúk és osztálytermi megfigyelések, kérdőívek alapján támasztom alá hipotéziseimet. A kezdeti megállapítások azt mutatják, hogy a gamifikált elemek és a dokumentumfilmek integrálása jelentősen fokozza a diákok elköteleződését és elősegíti a mélyebb megértést. Emellett a tanulók önálló tanulási hajlandósága és együttműködési készsége is pozitív irányban változik. A vizsgálat eredményei arra utalnak, hogy az élményszerű tanulási környezet hozzájárul a földrajzi ismeretek hosszú távú rögzüléséhez.

Kulcsszavak:

gamifikáció, dokumentumfilm, földrajz

Történelem, irodalom, nyelvészet, drámapedagógia, néprajz munkacsoport

Közös olvasmány, közös élmény: Kötelezők tanítása kreatív és interaktív módszerekkel

Bodor Viktória

Középiskolai tanár

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium,
Alapfokú Művészeti Iskola és Technikum
bodor.viktoria@uni-eszterhazy.hu

Absztrakt

A Z- és alfa-generációk a korábbtól eltérő nyelvhasználati, olvasási és információfeldolgozási sajátosságai kihívás elé állítják a kötelező olvasmányokat tanító pedagógusokat. E generációk tagjai mást és másként olvasnak, előnyben részesítik a vizuális tartalmakat, képesek a multitaskingra, igénylik az azonnali visszajelzéseket, ugyanakkor koncentrált figyelmük rövidebb ideig köthető le. Bár a Z-generáció tagjai között népszerű a nyomtatott könyv, az iskolai kötelezőkkel szemben gyakran ellenállást tanúsítanak. A kötelező olvasmányok köre nincs szinkronban a műfaji igényeikkel és információfeldolgozási stratégiáikkal. Az irodalomtanítás fontos célja az olvasóvá nevelés, ennek eléréséhez meg kell érteni a generációs változásokat, igényeket. Az előadás azokat a kreatív és interaktív pedagógiai módszereket vizsgálja, amelyek a kötelező olvasmányokat a tanulók aktív bevonásával közös élménnyé alakíthatják. A közös, szerepek szerinti felolvasás, a művek dramatizálása, a történethez kapcsolódó kreatív projektek – például rajzok, digitális tartalmak közös elkészítése – vagy a játékosítás, aktív részvételre ösztönzik a diákokat. E módszerek nemcsak a szövegértést és a kritikai gondolkodást fejlesztik, hanem a generációs sajátosságokra reagálva az alkotás örömein keresztül mélyítik el a diákok kapcsolatát az irodalommal. A bemutatott módszerek, digitális eszközök mindegyike a gyakorlatban kipróbált, jól alkalmazható a hétköznapi életben.

Kulcsszavak:

kötelező olvasmányok, olvasóvá nevelés, kreativitás, kooperáció

Idegen-nyelv oktatás munkacsoport

Kezdő spanyol nyelvtanulók tempóérzete: mindennapi beszéd, mesterséges intelligencia és tankönyvi hangminta összehasonlítása

Szabó-Kovács Dorottya

PhD hallgató

ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola

szabokovacs.dorottya@gmail.com

Absztrakt

Jelen kutatásban keresem a választ, hogy a lassított tempó vagy a szünetek jelenléte járul hozzá nagyobb mértékben a könnyebb beszédértéshez, valamint, hogy mindezt befolyásolja-e a hangminta forrása, tehát az, hogy az adott felvétel egy tankönyvi minta, mindennapi beszélőtől származik, vagy mesterséges intelligenciával lett generálva. Kezdő spanyol nyelvtanulók négy kérdőívet töltöttek ki, melyekben spanyol nyelvű hangfelvételeket kellett meghallgatniuk és értékelniük érthetőség és érzékelt sebesség szempontjából. A négy kérdőív hangmintái más-más forrásból származnak: két kérdőívben mesterséges intelligencia által produkált beszéd volt megtalálható, egy kérdőívbe tankönyvi hangfelvételek, egybe pedig mindennapi beszélő hangmintái lettek beágyazva. Minden kérdőívbe négy felvételt illesztettem be, melyek tempó (normál vagy lassított) és szünetek (jelenléte vagy hiánya) alapján különböztek. Így tehát minden kérdőívbe bekerült – más-más sorrendben – egy normál tempójú, szünetek nélküli felvétel, egy normál tempójú és szüneteket tartalmazó felvétel, egy lassított tempójú, szünetek nélküli hangminta és egy lassított tempójú, szüneteket tartalmazó minta. Minden felvételen ugyanaz a szöveg hallható. Az eredmények alapján a nyelvtanulók nagy része helyesen azonosította a leggyorsabb és leglassabb hangmintát; a legkönnyebben és legnehezebben érthető felvételt is a sebesség alapján választották ki. Válaszaik azonban nem mutattak összefüggést a felvételek forrásával. Bár a kapott adatok nem mutatnak egyértelmű tendenciát, inkább a tempó, mint a szünetek befolyásolták az adatközlők válaszadását.

Kulcsszavak:

beszédtempó, mesterséges intelligencia, percepció, spanyol nyelv